

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Aetate Et Qualitate, & ordine præficiendorum. Titvlvs X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Possunt Episcopi ordinare priores prioratum non exemptorum, & ipsorum sacros, quamvis morantur in illis: licet inde non fuerint oriundi. Ioan. And.

Religiosi verò à suis superioribus in non exemptis prioratibus deputati priores, & eorum socii, possunt à locorum diocesanis quamdiu morantur in ipsis prioratibus ordinari licite, licet non sint de eorum a diocesis oriundi.

CAP. IV.

Episcopus, seu abbas inferior, primam tonsuram infanti non confert, nisi religionem intret: nec hunc illiterato, nec homini alterius diocesis, absq. sui prelati licentia: nec etiam conjugato, nisi religionem intret, aut ad sacros promotus legitime: alias contra faciens puniatur, ut hic. b. d. Zen.

Idem.

Nillus b. Episcopus, vel quivis alius, infanti (nisi forte religionem intraret) seu illiterato, sed nec abque sui superioris licentia homini diocesis alienæ, clericalem praesumat conferre tonsuram: nec etiam conjugato, nisi volenti religionem intrare, aut ad sacros ordines promoveri: prout est sacris canonibus definitum. Qui verò contra fecerit (ut in eo, in quo peccaverit puniatur) per unum annum à collatione clericalis tonsuræ duntaxat noverit se suspensum.

DE AETATE ET QUALITATE, & ordine præficientorum.

TITVLVS X.

CAP. I.

Episcopus dispensat cum maiore xx. annis in dignitatibus & personatibus non curatis, si aliud non obstat. b. d. Dominicus.

Bonifacius octavus.

Permittimus, ut Episcopi cum iis, qui xx. annum compleverint, quod dignitates vel personatus, quibus animarum cura non imminet, valeant obtinere, possint (si e aliud non obstat canonicum) libere dispensare.

DE FILIIS PRESBYTERORUM, & aliis illegitimè natis.

TITVLVS XI.

CAP. I.

Cum illegitimè nati dispensant Episcopi in minoribus ordinibus, & beneficio sine cura: dummodo sit tale in quo alias dispensare possint: in alio dispensatio Papa requiritur. Ioan. And.

Bonifacius octavus.

IS, qui defectum patitur à natalium, ex dispensatione Episcopi licite potest (si ei aliud canonicum non obstat) ad ordines promoveri minores, & obtinere beneficium, cui cura non imminet animarum: dummodo sit tale super quo per ipsum Episcopum valeat dispensari: ad ordines quoque majores, vel e beneficia curam animarum habentia, super quibus nequit Episcopus dispensare, sine dispensatione sedis Apostolicæ promoveri non potest.

Si dispensatum fuerit cum aliquo, quod non obstante illo defectu possit ad curationem beneficium promoveri: prætextu illius dispensationis non poterit duo beneficia simul obtinere. Ioan. And.

a al. ipsorum. b Vid. concilium Trident. sess. 23. de reform. cap. 4. c In manus. ita: si aliud canonicum non obstat. d al. ita: patitur in natalibus. e In aliquot antiquis codicibus. ita: vel beneficia super quibus nequit, &c. absq. illius verbi curam animarum habentia.

Ille verò, cum quo per sedem dispensatur eandem, ut (præmissis non obstante defectu) valeat ad beneficium, etiam si curam animarum habeat, promoveri: nequit prætextu dispensationis huiusmodi (quam exorbitantem à jure oportet veluti odiosam restringi) nisi unicum beneficium obtinere.

CAP. II.

Si ille, cum quo super defectu originis in curato beneficio fuerit dispensatum, eo tacito super pluralitate dispensationem obtineat, non valet dispensatio. Ioan. And.

Idem.

IS, cum quo fuit per sedem Apostolicam dispensatum, ut (non obstante defectu natalium, quem patitur) ad omnes ordines promoveri valeat, & obtinere beneficium, etiam si curam habeat animarum, dispensationem aliam (tacito de prædicto defectu) postmodum obtineat à sede præfata, ut duo aut plura beneficia similem curam habentia possit recipere, si ei aliàs canonicè conferantur, & ea simul licite retinere: talis dispensatio (cum non sit verisimile sedem ipsam cum illo prædictum patiente defectum voluisse, si hoc fuisset expressum, eidem in pluralitate beneficiorum huiusmodi dispensare) velut per surreptionem obtenta, nullius penitus est momenti.

DE DIGAMIS.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Digamus nudatus est omni privilegio clericali, & adhibetur seculari foro: nec valet consuetudo in contrarium: & prohibetur ei sub anathemate, ne tonsuram deserat. Ioan. And.

Gregorius X. In concilio generali Lugdunen.

A Ltercationis antiquæ a dubium præsentis declarationis oraculo decedentes, digamos omni privilegio clericali declaramus esse nudatos: & coercionis fori secularis additos: consuetudine contraria non obstante. Ipsis quoq. sub anathemate prohibemus deferre tonsuram, vel habitum clericalem.

DE OFFICIO VICARII.

TITVLVS XIII.

CAP. I.

Successor officialis excommunicati, excommunicatus non est, nisi in crimine damnato communicet: illa autem, que exercet, illo excommunicato manente, non valet, si jurisdictione solum ab eo recepta hoc facit. Ioan. And.

Innocentius quartus.

ROMANA ecclesia: & infra. Cum Rhemen. Archiepiscopus in officialem alicujus suffraganei sui excommunicationis sententiam ex aliqua rationabili b. causa profert: illos, qui vices ipsius gerunt, propter hoc excommunicationis vinculo non adstringit. Cum non communicent ob id officiali eidem in crimine, qui ecclesiasticæ censuræ districtione, pro eo quod suum exercent officium, non arctantur. Ea tamen, que ipsi gerendo huiusmodi vices agunt, eo taliter excommunicato manente (si jurisdictionem tantum recipiunt ab eodem) non possunt obtinere vigorem.

CAP. II.

Ex generali commissione non potest officialis inquirere, corrigere, depenere, & punire subditorum excessus. Ioan. And.

a Vid. Ancharan. consil. 224. & de multiplici poena bigamorum agit Ioan. Montaigne tractat. de bigamia q. 5. b Vid. concil. Trid. sess. 23. de reform. cap. 3.

